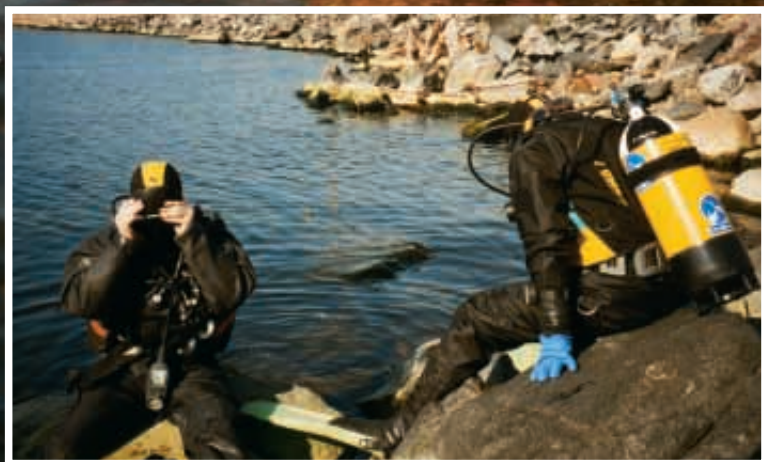
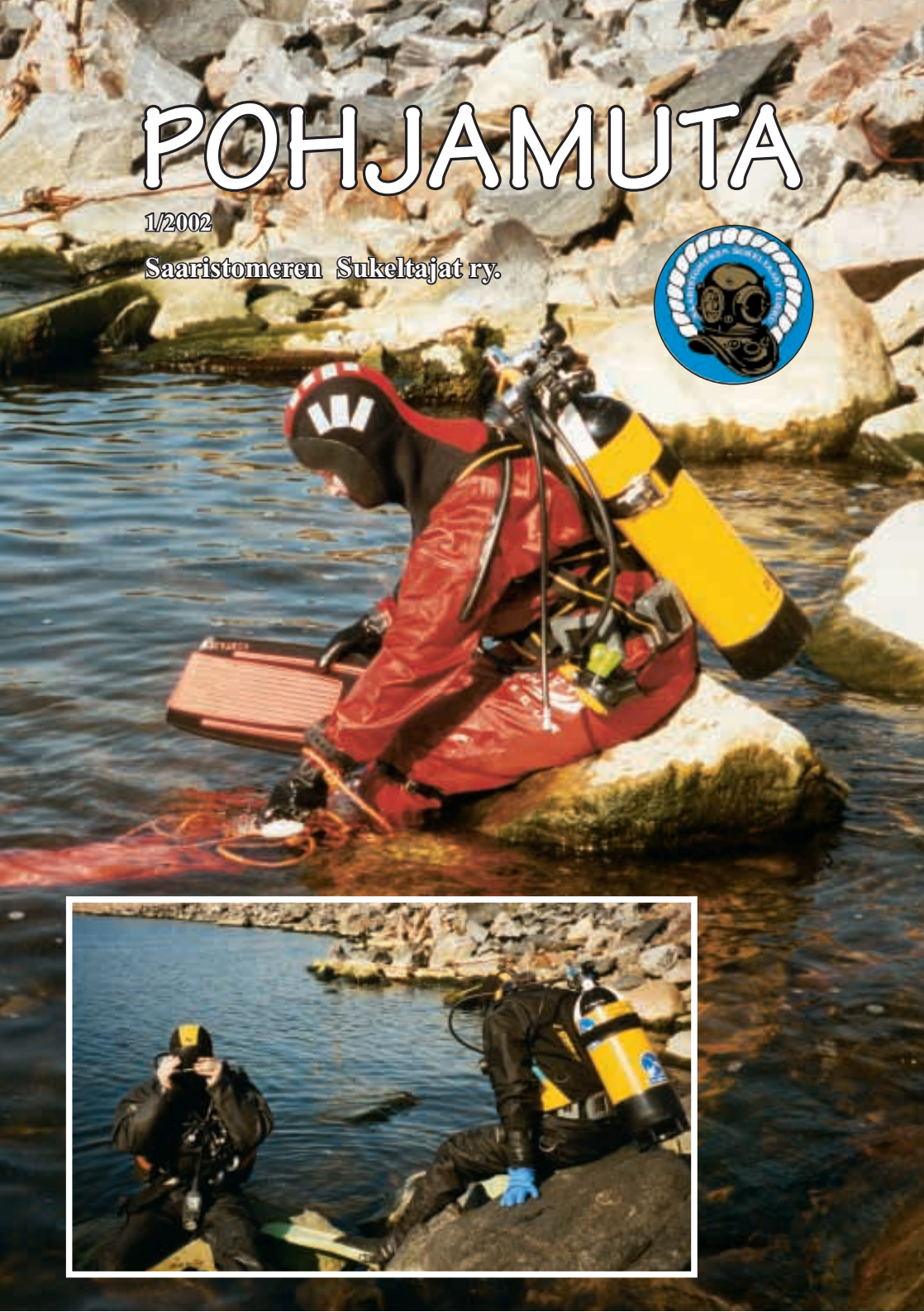

POHJAMUTA

1/2002

Saaristomeren Sukeltajat ry.

HINNASTO

Perusvälineet

hinnat euroina

Perusväline setti sis. maskin, snorkkelin	80
Mares umpik. räpylät	
Umpikanta räpylät Playa, Stratos ym.	40
Avokanta räpylät Blades, Reeflex, Idea 3	80
Maskit Abyss, Idea, Look, Asia, Deep	34
Optiikkalinssit maskiin 1 kpl/	20
Snorkkelit Star, Air, Flex Purge, kaikki	10
Valomaski	100

Liivit ja pullot

Protour	420
Vector	340
Krio	168
IST-5000 Teknopro	300
12 L teräs 200 bar (porsas)	220
12 L teräs 300 bar, 8 L teräs 300 bar	270
15 L teräs 200 bar (porsas)	220
10 L teräs 300 bar	270
Tuplapullot 200/300 bar	590

Regulaattorit

Mares Abyss MR 22 200/300 bar	300
Jetstream 300 bar	300
Spiro Arctic jäätymissuojalla 200 bar	300
Apex TX-50 Servere 200/300 bar	303
Oceanic Delta Sub-zero, Oceanic Gamma DX-3	250
TX-200 Apex	340

Laitepakettitarjoukset

(sis. pullo, liivi, regu, octo, combo)	
Arctic 200bar./300 bar, Apex 300 bar	900
Abyss 22 300 bar, Oceanic Delta	900

Valaisimet

Tekno Pro 50 W ladattava	300
Oceanic	350
UK-15 W	100
Strobo-vilkku/SL 4	40
UK-6	50
Tekno Speleo	300
Laser Stick	20

Metallin etsimet

Fisher 10 Pulse	4708
Perässä vedettävä. Säde 4 m	
Fisher 6 Pulse	841
Fisher CZ-20	1093
Fisher Gold Bug. Kullan etsintään	992
Fisher 1280	841

Puukot

Polar iso	40
IST	34
Seeman, Ceramic puukko	40
Jakoavain puukko	20

Octot

Arctic, Apex TX-40	120
Apex TX-50	130
Conshelf 22	40
Jetst	100

Mittarit ja combot

Combo sis. paine ja syvyys mittarin, kompassi	135
Combo sis. paine ja syvyys mittarin	101
Kompassi ranne SK-7	50
Painemittarin letku	34
Painemittari	59
Syvyysmittari, Ponymittari Apex	40

Tietokoneet

Spyder	336
Favor Airlux 300 bar Suunto	250
Stinger	500
PC-Interface + ohjelmisto	120
Vyper	336
Copra	500

Sukelluspuhelimet

Buddy Phone STX-100 langaton pinta puh.	1000
Buddy Phone Agan sovitteella	400

Varaosat

Mares Kello 200 m, Mares Paineilmaharppuuna	100
Citizen Promaster	100
Narukela 100 m, AGAn Paineletku,	
Paineilma hälytyn	50
Regulaattorin ja mittarin letkut	25

Sulkavantie 218, JUVA
puh. 015-452 902, 050-517 8351

TUOTEKUVIA NETISTÄ:
http://members.tripod.com~wasser_spielen

KAUPPA-AUTO TURUSSA AKSELINTIELLÄ JOKA KUUN ENSIMMÄISENÄ TORSTAINA

Puhiksen palsta

Keväinen tervehdys kaikille. Seuran toiminta on lähtenyt mukavasti käyntiin. Sukellusreissuja on järjestetty viikonloppuisin useisiin eri talvisukelluskoh-teisiin. Matkakohteet ovat selvinneet juuri ennen matkaa keskiviikkoiltais-in altaalla. Sää ja jääolosuhteita ei aikaisemmin voi tietää, joinakin kertoina on jouduttu vaihtamaan kohdetta etukäteistiedusteluista huolimatta. Kevät on kii-reistä aikaa useimmille, mutta toivon rantakohdesukellusten jatkuvan pitkäl-le kevääseen. Nyt jäiden poistuessa voi matkoille osallistua myös P1 sukelta-jat, joten ei kun altaalle.

Kuljetuskaluston hankinta on pienelle seuralle aina mittava hanke. Syysko-kouksessa myönnettiin johtokunnalle lupa uuden veneen hankintaan. Tämän päätöksen turvin teimme hankintapäätöksen, ja uusi kumivene perämootto-reineen on nyt tilattu. Päädyimme eri vaihtoehtoja vertailtuamme pehmeä-pohjaiseen kumiveneeseen (Lodestar 600, sisämitat 430*110 cm ja kantavuus runsas 2000 kg) varustettuna 50 hv 4-tahti perämoottorilla (Mercury). Saame uuden veneen käyttöömme kesäkuun alussa. Uuden isomman veneen myö-tä paranevat seuran retkimahdollisuudet huomattavasti, tulevaisuudessa on mahdollista käyttää rantamajoitusta ja suorittaa sukellukset ryhmittäin omal-la kalustolla.

Kompressorihuoneen käyttö on tällä hetkellä vähäisempää kuin aikaisempi-na vuosina, osa syynä tähän on varmasti uusi avainkäytäntö. Avaimet täyttö-huoneeseen on jäsenille lunastettavissa täyttösopimusta ja 4 € maksua vastaan. Aikaisemmin avaimia sai täyttösopimusta ja 20 mk panttia vastaan. Johtokunta kuitenkin päätti kokouksessaan 28.3.2002, että luovumme avain pantista ja vaadimme siitä maksun. Syynä käytännön muuttumiseen on avainten halti-joiden jäsenmaksujen ja avainten karhuamisesta aiheutuvat kulut.

Kevätterveisin,

Petri

Kokouskutsu:

**Seuran kevätkokous 24.4.2002 Impivaaran uimahallilla klo 19:00.
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.**

Johtokunta

Kannen kuvassa seuramme sukellustoimintaa Hangossa 7.4.2002.

Varsinais-Suomi, Nauvo, Nötön saaristo, Bodö. Yhtenäiskoordinaatit 6655-6:206-7.

Saari on Nauvon keskustasta n. 30 km etelään ulkomerelle päin, Nötön saariryhmän eteläisin iso saari. N. 2 km kokoinen, kasvaa karunlaista männikköä (erikoisuutena jokunen luonnonvarainen metsäomenapuu).

Paikalla on merivartioasema, jossa ei nykyään ole miehitystä.

4.-7.10.2001 tehtiin Bodöhön Biosukeltajien ja Saaristomeren sukeltajien yhteisretki. Paikalla oli noin 20 henkeä, joista SS:läisiä valtaosa. SS (Päivi Jokelainen ja Risto Vesterinen) järjestivät muonituksen.

Turkulaiset biosukeltajat toivat ohjelmaan bioantia mm. esittelemällä veden pieneläimiä mikroskoopissa. Helsinkiläisiä biosukeltajia edusti urheasti Kati Keto.

Saaren lähistöllä sukeltettiin päivien aikana useassa kohdassa, mm:

a) Suosituin oli heti Bodön länsipuolella olevan Bergholm-saaren pohjoiskärjen ympäristö. Matalissa kohdissa kauniit eliövyöhykkeet (Enteromorpha, Cladophora, Ceramium, Fucus ym.). Seassa runsaasti mm. seit-

senruototokkoa. Läheltä hyvin kaunis kala, joka oli helppo tuntea pyrstön tyven tummasta läiskästä. Salmen puoleisella sivulla pudotus 30 m syvälle. Tältä sivulta löytyi mm. Spirulina -sinilevää (punainen matto pehmeällä pohjalla) erityisen isoina läiskinä.

b) Bodön eteläisivulle aukeava Långviken-lahti (suuosa). Rantakivikon ulkopuolella hiekkapohjaa vajaan 5 metrissä. Kasvillisuutta harvakseltaan mm. kiertohapsikka ja merihaura. Kaloja saatiin esittelymaljaan elävinä mm. piikkisimppu, kivisimppu, siloja ja särmäneula. Lahdensuun sydänsimpukoista otettiin Turun yliopiston eläinmuseoon näyte harvinaisemman pikkusydänsimpukan varalta, mutta tavallista näyttivät olevan.

Lähirantojen lisäksi osa kävi veneillä kauemmissa kohteissa.

Ilmat suosivat, retki oli kävijöiden mielestä oikein onnistunut, ja tietävästi uusinta on vakavassa harkinnassa.

Jouni Issakainen

50 METRIÄ PÖNTÖSSÄ

Jokaisen sukeltajan tulee tietää missä lähin painekammio sijaitsee. Meille tarjoutui mahdollisuus vierailla TYKSin painekammiossa. Ja tätähän emme jättäneet käyttämättä. Pönttöön joutuminen ei ole mikään mieltä ylentävä kokemus sukeltajataudin saaneelle. Pienoinen häpeä painaa hoidettavaa ja morkkis on melkoinen. Sinäänsä saattaa olla mahdollista että kysymyksessä on onnettomuus, jonka johdosta painekammiohoito on aloitettava. Useasti kuitenkin on kysymyksessä liian syvän ja pitkän sukelluksen aiheuttamat jälkitoimet. Myös hallitsemattomat suoranausut ovat aiheuttaneet useasti pönttöön joutumisen.

Viimeinen tietooni tullut tapaus sattui Norjaan tehdyllä sukelluskeikalla. Paljon pitkiä ja syviä sukelluksia tuottivat sukeltajataudin oireet seuramme jäsenelle. Useiden tuntien kuluttua sukelluksesta oireita alkoi il-

maantua; iho-oireina "kirput" ja etenkin isoissa nivelissä särkyä. Kaveri tuli Lofoteilta hoidettavaksi TYKSin painekammioon. Taulukoita oli kuulemma noudatettu. Kompressoria oli raahattu vuononpohjalta sukellusten jälkeen autoon. Olisiko tämä voimanponnistus aiheuttanut kuvatut oireet? Räsitusta sukelluksen jälkeen on vältettävä.

Sukeltajille ainoa hoitomuoto jolla taudin oireet poistetaan on pönttöhoito. Keskushermostosta johtuvat oireet saattavat johtaa pysyvään vaurioon. Lievimmillään oireet ovat puutumista ja vakavimmillaan tasapainohäiriöitä, näköhäiriöitä, sekavuutta, kouristuksia ja tajuttomuus. Nämä oireet tulee aina hoitaa painekammiossa.

Seuramme jäsenistöä kävi talven aikana tutustumassa TYKSin kammiioon. Jännittynein mielin kokoon-

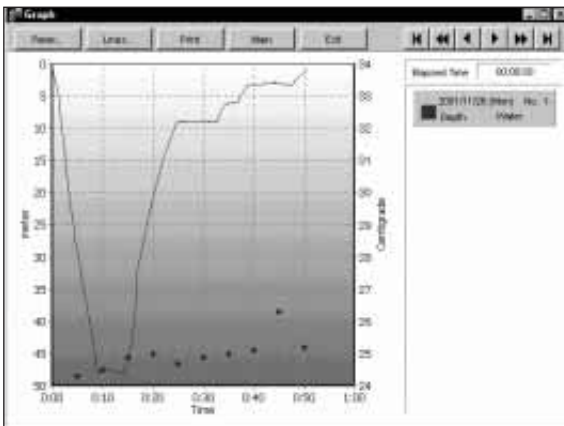
nuimme vanhan puolen ensiavun oven eteen illansuussa. Joku oli jäänyt pois nuhan takia. Vastassa meitä oli Mika Lindgren jonka avustuksella pääsisimme kokeilemaan syvällemeno valvotussa olosuhteissa.

Vaatteet vaihdettiin kevyemmiksi kuumuuden takia jota oli luvassa. Matkaevääksi mehua ja armeijan sukelluskoulun testipaperi joka tuli täyttää pohjalla. Jotkut olivat ottaneet tietokoneet mukaan testatakseen syvyydet.

Painekammio on iso. Meitä mahtui 10 henkilöä tälle matkalle. Hymyilevin ilmein istuimme kahdenpuolin penkkiä oven sulkeuduttua ilmatii- viisti. Paine kasvoi ja matkamme alas oli alkamassa. Paineilmaa työnnettiin suhisten joukkoomme venttiileistä melkoisella voimalla. Menimme alaspäin huimaa vauhtia. Toiset pitivät nenästään kiinni ilmaten samalla. Jotkut vain keskittyivät leukaliikkein

avittamaan lisääntyvää painetta. Kasvot olivat jo totisia ja mietittiin, - mitä tässä on edessä. Tämähän vaatii jatkuvaa tasausten tekoa! Nyt syvyyttä 15 metriä. Tässä syvyydessä hoidetaan potilaita. Sukeltajantautia hoidetaan tässä 28 metrissä. Hikoiluttaa vietävästi. Tietysti, koska olemme isossa paineilmapullossa ja tapahtuu samoin kuin muutakin painesäiliötä täytettäessä, - ilma lämpenee!! Tasausten teko jatkuu edelleen. Hymyä irtoa jo muutaman kasvoilta hikoilun lomassa. Viimeistään 30 metrissä hymyt irtoavat jo kaikilta. Vieruskaverin puheääni tuntuu oudolta kimitykseltä. Onkohan minunkin ääneni muuttunut samanlaiseksi "oravanääneksi". Kyllä vain. Ilkka kertoo vitsin ja naurua riittää silmiä välillä pyyhkien. Syvyyshumala tuntuu iskeneen. Muutamat nostelevat mittareitaan vesiämpäristä ihmetellen mittarin lukemia, - hei, jo 45 metriä!! Hauskaa

on. Jouni makaa lattialla pitkin pituuttaan ja kertoo huimauksesta. Ilmantulo hidastuu ja mittari jää osoittamaan 48.2 metriä. Aikaa on kulunut 9 minuuttia. Nyt testipapereita täyttele- mään ohjeiden mukaisesti. Viivaa piirtyy sekä rasti- tetaan kovasti ku- ka mitäkin ym- märtää. Kuusi mi- nuuttia pohjalla jonka jälkeen alkaa viileämpi paluu- osuus. Etapit 9,6

Tyksen painekammiossa suoritettu sukellus 48.2 metriin. Sukel- lustietokoneena oli Citizen Hyper Aqualand. Oppikirjan mukaiset etapit 9,6 ja 3metrin kohdalla. Lämpötila nousi 45min. kohdalla kun kello poistettiin vesiämpäristä hetkeksi.

ja 3 metrissä kaavan mukaan. Paine-kammion hoitaja avaa oven ja väittää hajun olevan kotoisin ihmisistä!! Kokonaisaikaa matkalle tuli kaikkiaan 50 minuuttia.

Hieno kokemus kertovat kaikki kuin yhdestä suusta. Katsomme piir-

tämiämme koukeroita ihmetellen tulosta. Oppaamme Mika aikuistenpolilta esitteli kalustoa sekä kertoi painekammion käytöstä ja käyttäjistä. Kertoi vielä saamastamme lentokiel-

-risto-

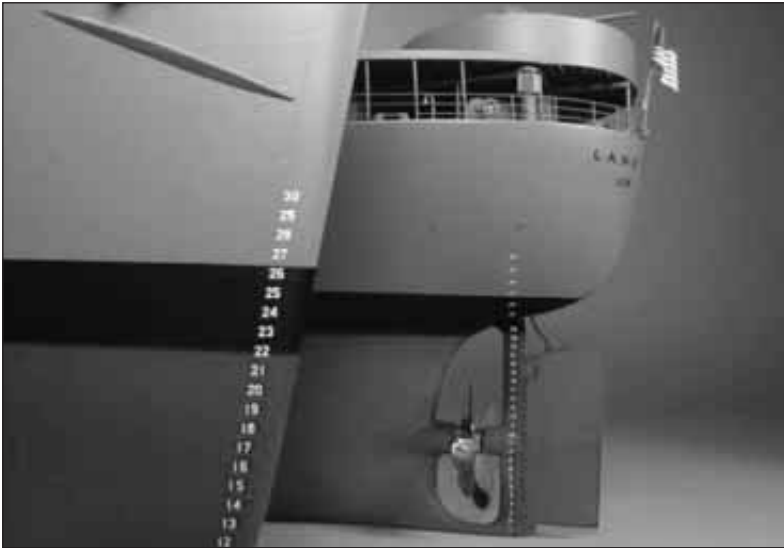

Eräänä kesäisenä aamuna kahdeksankymmentäluvun loppupuolella kiinnityimme poijuun kaukana Utön majakkasaaren rannasta. Vanha maininki keinutti leppoisasti Sorjoa ja aurinko paistoi kirkkaana. Keli lähenteli täydellistä. Hyppäsimme parini kanssa veteen. Korva vähän präkäsi, -ok ja jatkettiin alaspäin. Alapuolella ni vajaan kymmenen metrin päässä meren tummuutta vasten hohti jotain vaaleaa, vihertävää ja todella suurta. Sukelsin lähemmäs. Syvyyttä noin 8m. Kokoa oudolla kohteella oli kuin viisikerroksisella talolla!

Vaaleasta hylystä erottuu jonkinlainen uloke, ihan kuin parveke, kaiteet ja kaikki. Näyttää mielenkiintoiselta. Sukelsimme alemmas. Kiersimme prykän etupuolelle ja suuntasimme keulaa kohti. Ikkunaventtiileiden sisäpuolella vesi oli kirkkaampaa ja pimeää, tuolla ei olisi kivaa olla. Laskeuduimme kansitasolle ja ylitimme repeämän. Ruosteen punaama masto

kohosi korkealle kohti merenpinnan vihreyttä. Maston vantit näyttivät yllättävän hyväkuntoisilta. Miten mahdollista oltuaan suomalaisessa merivedessä jo neljäkymmentä vuotta? Kannella oli kaiken näköisiä möykkyjä, isoja laatikoita ja mastoja. Turska kölötteli yhden vääntyneen maston alapuolella. Pari rasvakalaa uiskenteli inosta punaisina, hääväreissään kait.

Kyljet lähentyvät toisiaan. Lähestyimme keulapiikkiä. Kauimmaisena keulassa on pieni lipputanko. Vettä päällä noin 16 metriä. Suoritimme lipputangon juuresta oikeaoppisen x-hypyn kohti pohjaa. Korvat naksuvat. Tein vaakakierteen ja katselin hyllyn keulaa. Runko itki ruostetta ja oli väriltään tummanruskea. Pohjan tultua näkyviin näin keulan edessä olevat mukulakivet ja kauempana vaalean harmaan savi vallin. Olo oli kuin amfiteatterissa. Todella hieno fiilis syvyys ollessa noin 26 metriä. Keulan huikaisevan terävyyden huomaa par-

Victory-luokan aluksen muotoja.

haiten, kun menee aluksen eteen sellälleen ja katselee yläviistoon perää kohti.

Kuplat hieroivat hyllyn kylkeä ylös noustessaan ja irrottivat hieman ruostetta. Nousimme ylös kannen tasolle ja palasimme samaa reittiä takaisin. Prykän siiven alla näkyivät hienosti tummina möykkyinä parvi rasvakaaloja vaaleaa taustaa vasten. Sukelsimme kiinnitysköydelle ja pikkuhiljaa kohti pintaan. Aloin uskoa rakkautteen ensisilmäyksellä. Tänne tulisin uudestaan!

Parkki tänään

Viimeksi kävin vanhaa rouvaa moikkaamassa vuonna 2001 Pyhämiesten päivänä.

Sitten ensimmäisen sukellukseni alus on menettänyt yhden maston.

Prykän siivet ovat kadonneet ja katto romahtanut (vaikka olikin lähes kolmesenttistä terästä). Katossa näkynyt halkeama on levinnyt talvi talvelta. Eräänä keväänä, vettä noin 8m ja hylkyä ei enää erottanut niin helpolla pinnalta. Prykän kattoon oli ilmestynyt aukko. Öljynpoisto-operaation yhteydessä tehdystä reiästä pääsi konehuoneeseen. Koko alue oli nyt kuin pommin jäljiltä! Parempi ehkä näin ajattelin, - eivätpä rannat ja sukelluspuvut tahriinnu. Aika ja eväät eivät ole olleet rouvalle ystävällisiä. Prykän alapuoliset tilat ovat vaarallisen näköisessä kunnossa, sisälle ei todellakaan tee mieli mennä. Kovassa kelissä osa levyistä heiluu merenkäynnissä ja aallokon on voinut tuntea jopa 20m syvyydessä. Konehuoneen kylki on romahtanut pohjalle. Hyllyssä alkaa olla reikiä kuin sveitsiläisessä juus-

tossa. Turskatkin ovat kadonneet Itämereltä. Mitähän tämäkin talven myrskyt ovat vieneet mennessään?

Aluksen perässä kaikki on lähes ennaltaan. Konekiväärien alustoina olleiden siipien alta on aivan pakko sukeltaa ja kurkistaa venttiileistä sisälle. Köysivaraston luukusta näkee alemmalla kannella olevaan varastoon. Kannella makaa aluksen ainakin kymmenen senttiä paksut köydet. Varastoon ja alemmalle kannelle pääsee toisaalta. Sinne on kertynyt mutaa kaikkialle ja se pölähtää aivan liian herkästi. Ei ole kovin mieluisa paikka sukeltaa ainakaan toisena.

Hylyn perä on verrattoman pyöreä, täysi vastakohta keulan veitsenterävyyteen. Perässä on myöskin aina parempi näkyvyys kuin keulempana Lamppua tarvitsee harvemmin. Aluksen perässä kannen syvyys noin 30m. Muutama metriulkopuolelta katsellen laskeutuminen pohjaa kohti on uskomattoman vaikuttava kokemus. Hylky vasten merenpinnan vihertävää utua on todellakin kuvaamisen arvoinen paikka. Perän alla oleva potku-

riakseli nököttää orpona ja kookkaana. Mahtava peräsin on jäänyt viinon. Perämästo on vielä pystyssä ja sekin antaa hienot fiilikset. Prykän alapuolella sääkannella on molemmilla kyljillä käytävät. Siitä on kiva sukeltaa, mutta ruoste ja sukelluspuku eivät tykkää toisistaan, - jos ei muuta niin dekossa on syytä hieroa puku puhtaaksi. Kivihiltä on kasoina siellä täällä, -voisi joskus kokeilla miten se palaa. Hylyn ollessa kahdessa osassa etupuolella oleva repeämä on hieman ongelmallinen huonolla näkyvyydellä. Pitää sukeltaa syvemmällä nähdäkseen etuosan. Alus on kahdessa kappaleessa, jotka ovat kiinni toisissaan. Prykältä eteenpäin sukeltaessa styrrpuurin (kulkusuuntaan nähden oikean puoleinen) kylkeä pitkin tulee keskelle keulanpuoleista osaa. Takaisin tultaessa paapuurin kylkeä pitkin sukeltaa suoraan prykän eteen. Vaikka alus on 22m leveä on moni sukeltaja hukannut hylt sukeltaessaan repeämän kohdalla ohi!

Keulassa on aluksen ankkuripeli, se on kokoluokkaa pikkuisen pienempi

Kuvassa Victory-luokan alus.

kuin kuorma-auto, mutta aika iso kuitenkin. Keulassa voi olla myös maitomaista sumua ,joka romahduttaa näkyvyyden. Kannella näkee silloin tällöin rasvakaloja ja aluksen ympärillä vaikeasti havaittavia tuulenkaaloja.

Ankkuriklyyssit ovat kuin jättimäiset sieraimet. Niistä voi pienemmän kokoluokan sukeltaja puikahtaa läpi. Pohjalla hylyn ympäristössä on vain vähän roinaa, paitsi repeämän kohdalla paapuurin puolella, jossa on rautaromua.

Hyllyn yksi mainio ominaisuus on sen kyky vetää puoleensa erilaisia sukellukseen liittyviä esineitä. Joka vuosi sieltä saa lähes laitepaketin koottua, - yleensä vielä hyväkuntoisia ja uusia härveleitä ja tilpehöörejä.

Osaan hylkyyn voi sukeltaa sisälle, mutta ruoste tahrii, katosta roikkuvat kaapelit tarttuvat kivasti pullon venttiileihin ja teräviä reunoja jotka saattavat rikko puvun on jokaisen ruostemöykyn alla. Alus on sukelluskohteena kaikille sukeltajille vieläkin antoisa. Hyväkuntoinen sukeltaja kiertää aluksen kansitasolla yhdellä sukelluksella (pituus 147m), jos ei aivan joka paikkaa jää ihailemaan. Syvyyttä potkuriakselilla 36m ja keulan alla 27m. Alus makaa noin mailin päässä Utön kaakkoispuolella perä maihin päin. Länsituulesta myötöpäivään koilliseen asti keli on yleensä inhimillinen. Lounaistuulella hylyllä aallokko tuntuu tosi syvälle asti ja tuki- alukseen nousu hankaloituu. Pahalla kelillä ei Parkille ole mitään asiaa. Kauneimmillaan elokuun vaihteessa hylyllä voi olla rasvatyyntä ja pintavesi niin lämmintä, ettei Kutistajapeikko pääse yllättämään. Alhaalla tosin on aina kylmä. Toukokuussa paras vaa-

kanäkyvyys on ollut yli 30m. Surkeimmillaan näkyvyyttä on vähän ja parhaimmillaan yli laidasta laitaan (22m). Keulasta x- asennossa alas ja vapaapudotus kohti pohjaa. Haarat levällään. Katse yläviistoon kohti keulaa ja se vain jatkuu ja jatkuu. Hieno kokemus jonka voi kokea vain Parkilla.

*Hienoja sukelluksia kaikille
t: Ilkka Järvinen*

Bongarit Bioilemassa Bodössä

Tavallisesti Saaristomeren hylkyjä, niin löydettyjä kuin löytämättömiäkin, koluava porukamme sai jatkuvista bioista tarpeekseen. Kun niitä keran joka tapauksessa tulee tehtyä, voitaisiin niistäkin nauttia enemmän, jos tiedettäisiin mitä silmien

Bodön merivartioasema

Merivesimarinadi

edessä vilistää. Tokkopa (*Pomatoschistus spp.*) se nyt kovin mahdotonta on.

Avuksi saatiin Saaristomeren Sukeltajiin kaksoisjärjestäytyneitä Biosukeltajia. He saivat järjestettyä Turun yliopiston vuokraaman Bodön entisen merivartioaseman leirin pitopaikaksi 4.–7.10.2001.

LÄHTÖ 4.10.2001 TORSTAI

Herätys Suomen Turus klo 6. Mannermainen aamiainen: pekoni, muna ja leipä. Koska Nauvon lossilla on taipumusta pitää ruokatunti juuri silloin, kun olet

tulossa rantaan ja jatkoysteys on kiinni siitä, että lossi kulkee, olimme päättäneet lähteä riittävän ajoissa matkaan. Luonnollisesti Parainen-Nauvo-lossi kulki kuin unelma. Saavuimme Nauvon Kirjaisiin klo 8.20. M/s Fiskö lähti Nauvosta 07.00 ja saapui Kirjaisiin klo 9.20.

Fiskön kantavuus on 2 autoa ja 36 matkustajaa. Ensin ajettiin Borstöseen, palattiin Löckholmeniin ja taas ympäri. Bodöseen saavuttiin likimain aikataulun mukaan klo 14.

Keulakannella oli 2 traileria. Toisessa oli SS-kumivene ja toisessa Terhi täynnä polttopuita merivesimarinadissa. Sisätilat olivat täynnä enemmän kosteudelle altista tavaraa.

BODÖ

Entisen merivartioaseman oven yläpuolella komeilee vuosiluku 1967. Valtionharmaina rakennus maastoutuu mäkeen kiitettävästi. Sisätiloja löytyy Päällikön ja Emännän huoneiden lisäksi keittiö olohuone, saunatilat, vessat, huoltotilat ja useita miehistötupia.

Olohuoneessa on toimimaton TV, sohvakalustoa ja kirjahylly, joka on hyvin varustettu uskonnollisella ja muulla sotakirjallisuudella.

Keittiön koneistus on pääasiassa Miele-merkkistä, tosi hienoa. Mielen automaattiuuni on liiankin hieno. Kun uuni ei suostunut käynnistymään, avasin viimeisenä keinona (*Rtfm*) käyttöohjeen. Siitäkään ei ollut apua. Emännän huoneesta löytyi Hemmin Anne, joka kehotti kytkemään uunin kellotaulusta virrat päälle.

Kylmiöitä pidetään sähkösyöppöinä

ja tilaa haaskaavina laitteina. So what? ainakin hyllyille mahtuu isommankin porukan eväät, ja ne myös löytää sieltä ilman toistuvaa asento-pura-kokoa-lepo hieromista.

Sähkössä löytyy 12V, valovirta ja voimavirta. Joku sähkötekniikko voisi tutkia mistä.

Kännykät toimivat huonosti Bodössä, paitsi tornissa.

Kun tavarat oli purettu Fisköstä ensin laiturille ja kannettu sisälle, löytyivät kottikärryt pääoven edestä.

1. DVYKKI

Ensimmäisen sukelluksen useimmat tekivät Bodön salmessa biona leirin hengen mukaisesti. Itse tyydyin laiturin edustaan Annen ja Katin väliköyden jatkeena.

Suurin osa biomassasta vilistää minulta ns. ohi. Joskus on vaikea nähdä metsää puilta. Tällä kertaa puiden virkaa toimittivat korvameduusat (*Aurelia aurita*), muuten näkyvyys oli noin 7m ja T=14°C.

Annoin kertoa minulle, että näimme mm. tokkoja, Spirulinaa, muita sini-leviä, vesiperhosen toukkia (*Trichoptera spp*), rakkolevää (*Fucus vesiculosus*) ja viemäriputken (*Upo?*).

AURINGONLASKU

Auringonlaskua ihailtiin vartiotorissa. Koska kierreportaat ovat läpinäkyvät, tulee toisille vertigoa jo parin kierroksen jälkeen, ja nämä joutuvat jättämään kiipeämisen sikseen. Tornin PuuCeen pönttö on poissa (tyhjennettävänä?). Niinpä gastrointestinaalikanavan peristaltiikka, sekä normo- että retrograadinen, on siis-

timpää hoitaa muualla. Huipulla muuten tuulee!

5.10.2001 PERJANTAI

Aamulla porukka alkoi osoittaa kylmän kalkkunan (*Kariniemi*) oireita ja lääkkeeksi määrättiin Subutexin puutteessa Trunsön hyllyn etsintä. On kuulemma 20m puuhylky kuudessa metrissä.

Kun Ristoreipas veti etsintäsukkelusta, ei 20 min aikana löytynyt kuutta metriä koko salmesta. Kohde löytyi loppujen lopuksi aivan rannasta, vettä on 2-3m. Hylky on kuvauksen mukainen: paksua puutavaraa noin 20m matkalla. Perämoottorista en ole aivan varma, kuuluuko se tähän alukseen, eikös senkin kuuluisi olla pui-
nen(?).

Sukelluksen jälkeen porukan nuoret miehet valittivat jalkojen krampeista, puutumisesta, uupumisesta yms. Heidän mukaansa Ristoreipas oli pitänyt yllä aivan hirvittävää vauhtia. Tähän totesimme vain: "Tehkää ensin etsintäsukellus Paapuuri-Ilen kanssa ja tulkaa sitten valittamaan." Ilmeisesti se,

että Ristoreipas ui koko ajan eikä jäänyt leviää ihmettelemään, oli kunnottomille liikaa.

AURINGONLASKU 2

Illalla istuin vene miehenä Bodön rannassa laskevan aurin-
gon kajossa hiljaa kuin kusi sukassa, oli aivan työntä. Merivettä siellä oli. Rantautuessani tein lähempää tuttavuutta

Calothrix scopulorum-sinilevän kanssa. Se on se liukas lima vesirajassa. Vain satunnainen hyttysen ininä ja läpän lehvien kahina rikkoi hiljaisuuden. Kunnes kompara käynnistettiin.

Sukellusten jälkeen savustettiin sii-

No, kuka menee???

kaa (*Coregonus lavaretus*) ja fluntereita (*Platichthys flesus*) ja saunottiin.

6.10.2001 LAUANTAI

Pläkä keli jatkui. Suurin osa porukasta suunnisti Stora Rödskäriin etsimään Nordstierna.

Nordstierna oli 30 metrinen kolmi-mastoparkki, joka upposi 10.12.1809. Yhdeksäntenä joulukuuta se oli ajautunut myrskyssä karikoihin. Alus selviytyi miten kuten useasta kivistä, kunnes tuli yksi liikaa. Peräsin irtosi ja pohja puhkesi. Kapteeni Martin Cristian Bartell hukkuu pelastaessaan laivakirjoja. 14 henkinen miehistö pelastui.

Lastina Nortilla oli mm. talia, pel-lavaa, hamppua, posliinia ja lasitavaraa. Alusta on 20-luvulla hajotettu aika perusteellisesti mm. räjäyttämällä. Vielä 60-luvulla siitä on nostettu esi-

neitä, joita löytyy mm. Borstön kylä-museosta.

Eväinä meillä oli kolmet eri koordinaatit. Ensimmäisenä venekuntana aloitimme Nortin kaiuttamisen amerikkalaisella Resistol 10-beaver-menetelmällä valitsemillamme koordinaateilla (Eräs innokkaimmista Resistol 10-beaver-menetelmän käyttäjistä viime vuosisadalla oli JR Ewing Dallasista. Sille on olemassa myös "kilpailija", joka kylläkin painii ns. karvalakkisarjassa, nimittäin Stetson-menetelmä.)

Toisesta venekunnasta tuli soitto: "Oletteko varmasti Stora Rödskärin kupeessa?" Tunnustimme olevamme. Etsintä alkoi. Noin minuutin vesiperän vetämisen jälkeen haukankatseeni (spektaakkelit: miinusta riittävästi ja hajataittoa saman verran) havaitsi parinsadan metrin päässä mehukatit. Päätimme vaihtaa su-

pisuomalaiseen Mutu- (*Poxinus poximus*)-menetelmään ja tarkistaa sen ensin. Tiukka nykäisy narusta kertoi: jos se on kivi, se on iso.

Toinen venekunta saapui paikalle. Alkoi keskustelu. Ketkä kastavat itsensä ja käyvät tarkistamassa köyden alapään. Kohtalaisen jahkailun jälkeen Pasi ja Miss Monopol uhrautuivat. Kun he vielä 10 min jälkeen pyörivät samalla alueella, tuli muillekin kiire.

Mitä löytyikään köyden alapäästä? Hampppua, pylpyröitä, köydenpätkiä, jänniä koloja ja onkaloita sekä komeat kalliit, joihin Nortti maastoutuu ensiluokkaisesti tehden kaituttamisen vaikeaksi.

Joku tiesi kertoa, että koordinaatit olivat aivan oikein, koordinaatisto ei.

UODYKKI

Illalla bio Bodön salmassa. Upea pysytsuora ja osin negatiivinen rinne – simpukoiden peitossa tietenkin – jonnekin kolmeenkymppiin, missä varsin samea vesi. Rinteen vierustaa etelään ja vesi alkoi kirkastua. Jossain kahdenkympin matalammalla puolella näkyvyyttä oli lopulta yli 10m. Syvyyskäyrää seuraten siirryim-

me Bodön puolelle salmea ja edelleen lahteen, jossa ent. merivartioasema on. Lahden poikki oli laskettu kalaverkot, joita emme kuitenkaan löytäneet. No, ei ne meidän verkkoja olleetkaan. Sukellus tehtiin pimeän koittaessa, mutta ilmeisesti olimme hieman liian aikaisin liikkeellä, koskei kaloja juurikaan tullut vastaan (tokkoja ei laskettu), vain joku flunteri ja pari kohtalaisen kokoista apporaa (*Perca fluviatilis*).

LABRA

Se osa porukkaa, joka ei ollut lähtenyt Nortille, ts. varsinaiset bio-ihmiset, olivat koonneet meille muille näytteitä otuksista, joita emme yleensä edes huomaa, vaikka regun edessä viipeltävätkin. Tavallisen ja stereomikroskoopin alla ihailimme piileviä piileviä ja loikkaeväsiiriä, katkoja (*Gammarus*), vesiperhosen toukkia (*Trichoptera spp*), liejusimpukoita (*Macoma*

baltica), sinisimpukoita (*Mytilus edulis*), piikkisimpua (Taurulus bubalis), siloneuloja (*Nerophis ophidion*), kivinilkkää (*Zoarces viviparus*), kilkkiä (*Saduria entomon*) ja runkopolyyppejä (*Hydrozoa*).

Ruokahalun lisääntyessä aloimme katsoa labranäytteitä jo sillä silmällä ja innostuimme kehittämään uusia ruokalajeja, kuten siloneulasoppaa (*Nerophis ophidion*) ja graavattua särmäneulafilettä (*Syngnathus typhle*).

HIKÖILUA

Vaikka merivartioasema Bodön saarella onkin suljettu, on saarella silti usein merivartijoita. He ovat rakensaneet lahden toiselle puolelle mökin ja savusaunan. Saimme kutsun saunomaan. Elämäni ensimmäinen oikea savusauna (ts. sauna, jonka on tarkoituskin savuttaa lämmitysvaiheessa). Kannattaa katsoa, mihin istuu. Ainakin reunimmainen paikka saattaa tuottaa ongelmia. (Terv. *E. zebra*).

7.10.2001 SUNNUNTAI

Sunnuntain ohjelmaan kuului mm. bioaiheinen tietokilpailu.

1. Jokaisella sukelluksella tulee olla
 - a) Tiuku
 - b) Kulkunen
 - c) Helistin
 - d) Kello
2. Mainitse 5 kasvia, jotka Kasvavat Bodössä
3. Montako porrasta on vartiotornis-sa?
4. Jokaiselle sukellukselle pitää nimittää
 - a) Sukellusvauva
 - b) Sukellusteini

- c) Sukelluskeski-ikäinen
 - d) Sukellusvanhin
5. Mitä eläimiä/kaloja Bodössä on?
 - a) Hirvi
 - b) Kolmipiikki
 - c) Villihevonen
 - d) Härkäsimppu
 - e) Ruislimppu
 - f) Hoikkaeväsiira
 - g) Loikkaleväsiira
 - h) Hoikkaleväsiira
 - i) Karppi
 - j) Teisti

6. Mikä on Humuhumunukunuku-apua?

7. Mikä merilevä kasvaa Bodön lahdessa?

- a) Puolilevä
- b) Nuolilevä
- c) Suolilevä
- d) Tuolilevä
- e) Sohvalevä

Vastaukset:

1. d) kello (tosin Tiuku lähes hyväksyttiin huutoäänestyksessä)
2. 6.10. bio-ihmisten sukelluskeikalla löytyi 56 erilaista. Listan saa mm. kirjoittajalta)
3. 169 kpl
4. d) Sukellusvanhin
5. a) Hirvi (*Alces alces*), b) Kolmipiikki (*Gasterosteus aculeatus*), d) Härkäsimppu (*Myoxocephalus quadricornis*), h) Hoikkaleväsiira, j) Teisti (*Pholis fasciatus*)
6. Picassokala (*Rhineacanthus aculeatus*)
7. c) Suolilevä (*Enteromorpha*)

VÄISTELVÄ

Aamun sukellus tehtiin jälleen salmessä. Jyrkännettä ihailtiin kym-

menkunta minuuttia ennen salmen ylityksen alitusta. Noin 50m ennen laituria jouduimme Petterin kanssa pahaan turbulenssiin, kun Pasi suhahti ohitse Ms Monopolin surffatessa vanavedessä.

Lopuksi ohjelmassa epätoivoista pakkaamista. Lähes kaikki kamat saatiin mukaan Fisköseen. Paluumatkalla Kirjaisiin Fiskö täyttyi kuorsaavista sukeltajista. Reissun vetäjät loihitivat vielä välipalan pahimpaan nälkään ja kahvihampaan kolotukseen.

SALDO

Mietintämyssyyn jäi toive uusinnasta ensi vuonna. Bio-osuutta toivottiin lisää. Ongelma taitaa olla maallikoiden

innon kanavoimisessa "järkeviin" hommiin ja sen säilyttämisessä tarvittavan koulutuksen ajan. Kouluttajistakaan tuskin on runsaudenpulaa. Alku aina hankalaa.

Kotiläksyt olisivat paikallaan, ainakin meikäläiselle. Mikään viiden minuutin pikakurssi ei tee meistä pohjamudanmyllääjistä biosukeltajia. Usein tuntuu siltä, että vaikka tietoa kaadettaisiin ämpärillä päähän, se kilpistyy kuin vesi hanhen (*Anser sp*) selästä. Aihe vaatii rekkalastillisen sihi-juomaa ja toisen mokoman *Nicotiana tabacum*in kuivattuja lehtiä katalyytiksi pimeiden talvi-iltojen kabinettipalaveriin.

Seagoofy

Saaristomeren Meripuolustusalue on myöntänyt luvan sukelluksille suoja-alueella Saaristomeren Sukeltajat ry:lle (15) Örö ja (16) Utö.

Seuraavin ehdoin:

Ennen toiminnan aloittamista on soitettava Merivalvontajohtokeskukseen ja ilmoitettava sukelluskohde.

Jos kyseessä on etsintä, alue on sovittava etukäteen.

Myös lupanumero on ilmoitettava!!

Lupanumero: **17/02**

Ilmoitus numeroon: **p. 02-18142411**

Myydään:

AGA Airi 2 Serie paineenal.+AGA:n silikonimaski+painemittari H. 135 €

Märkäpuku 2 os. 7mm koko 46 H. 60 €

Dacor Euroformula paineenal.+annostin+puvunt.letku H. 74 €

12l paineilmasäiliö 200 bar+Dacor liivi H. 230 €

4l paineilmasäiliöitä 200 bar H. 64 € / kpl

Jarkko Rastas

Puh. 040-8387891

Tiedonantoja

Meillä on siellä kompurahuoneessa ilmoitustaulu, johon saa laittaa tiedonantoja esim. **myyn ja ostan** -ilmoituksia. Käyttäkää hyväksenne.

E-mail

Jos haluat mukaan seuran sähköpostijakeluun, lähetä sähköpostiosoitteesi Ristolle
risto.vesterinen@raisio.fi

Tietopankista <http://www.hylyt.net/> löytyy mielenkiintoista tietoa haaksiriikoista ja hyllyistä kiinnostuneille pongareille. Meidänkin seuran ihmisillä on sormensa tässä pelissä.

Nettisivut

Seuran nettisivut: saaristomerensukeltajat.fi

Seuran kotisivuja valmistellaan kovalla tohinalla. Tämäkin Pohjamuta ilmestyy sähköisesti luettavaksi.

Paineilmaa Linnankiinteistöstä

Juhan Herttuan puistokatu 21, kellarissa

Seuramme jäsenet saavat paineilmaa (200 bar) omaan käyttöön Linnankiinteistön kellarista arkisin klo 6.00-18.00.

Väärinkäytösten johdosta henkilökohtaisen avaimen kompurahuoneeseen saa Pasilta p. **040-555 9403** tai Petriltä **040-540 6943**.

Huom.

Jos sinulla on ongelmia Sukeltaja lehden kanssa soita Urheilusukeltajain liittoon p. **09-3481 2258**.

Impivaaran uimahalli

Sukeltajat

Sukeltajille on syväallas varattuna joka keskiviikkona kello 20.30 alkaen. Hallilta pitää ostaa lippu altaalle ennen klo 20.00

Uppopalloilijat

Harjoitukset tiistaisin ja torstaisin 20.30.

Norpat

Harjoitukset maanantaisin ja tiistaisin klo 19.30-21.30.

**TEROITUSLIIKE
TEHO OY**

AKSELINTIE 5 20100 TURKU

Puh. 02 - 2303306

Auto 0400 - 827076

Työkalut vaativaan käyttöön:

FLEX
PORTER • CABLE
SÄHKÖTYÖKALUT

FESTOOL
Festo Tooltechnic

TEROITUKSET NOPEASTI, ASIAANTUNTEMUKSELLA

SEURAN YHTEYSTIETOJA

Puheenjohtaja, Koulutusvastaava

Petri Vahteri
Peltopohjankatu 31
21280 Raisio
puh: 040-540 6943

Juniorivastaava

Noora Laitinen
Parolanpolku 6 C 92
21360 Turku
puh: 248 4490

Retkivastaava

Risto Vesterinen
Rojolantie 12
20380 Turku
puh: 02-255 0194, 0400-899 749

Uppopallovastaava

Ari Peltonen
Hjeltinkatu 1 C 18
20380 Turku
puh: 045-672 2799

Kalustovastaava

Jokinen Pasi
Crichtoninkatu 4 A 7
20100 Turku
puh: 040-555 9403

Paineilma-asema

Linnakiinteistö
Juhana Herttuan Puistokatu 21
avoinna:
arkisin 6.00-18.00

Sihteeri

Tommi Laine
Kuninkaankartanonkatu 9-11 B 14
20810 Turku
puh: 041-456 2151

Postiosoite:

Saaristomerensukeltajat
PL 800
20101 TURKU

EI AURINGONLASKUA.
EI HENGENPELASTAJAA.
EI KUKKASORTSEJA JA HELLEHATTUJA.
EI JÄITÄ JA KUPLIVIA JUOMIA.

TS-Tuotus/Digipaino/2002
Lehtien toimitus: Petteri ja Päivi

Sukeltamisella ja sukeltamisella on eroa. Heavy Light on kokoneiden ammattilaisten käyttämä säätötilavuuspuku maailman vaativimpiin olosuhteisiin. Heavy Light kertoo sinusta ja sukeltamisesta kaiken.

www.ursuk.com